

AZ ORSZÁGOS TUDOMÁNYOS KUTATÁSI ALAPPROGRAMOK SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA

(Hatályos: a Közigazgatási Államtitkári Értekezlet (KÁT) 2012. december 20-i ülése napjától,
amelyen az OTKA SZMSZ elfogadásra került)

Az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok (a továbbiakban: OTKA) Szervezeti és Működési Szabályzatának (a továbbiakban: SZMSZ) jogszabályi alapja az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramokról szóló 1997. évi CXXXVI. törvény (a továbbiakban: Tv.).

1. Az OTKA működési feltételei

1.1 Az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok az 1993. évi XXII. törvénnyel létrehozott Országos Tudományos Kutatási Alap jogutódja. Az OTKA hivatalos megnevezése: magyarul: Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok – OTKA, angolul: Hungarian Scientific Research Fund – OTKA, németül: Ungarischer Förderungsfonds der Wissenschaftlichen Forschung – OTKA, franciául: Fonds National Hongrois de la Recherche Scientifique – OTKA.

1.2 Az OTKA körébe tartozó feladatok megvalósítását a központi költségvetés elkülönített fejezeti kezelésű előirányzata szolgálja.

1.3 Az OTKA célja: Az OTKA előirányzatából olyan tudományos kutatások, illetőleg azok végzéséhez és az eredmények nyilvánosságra hozatalához szükséges feltételek létrehozása támogatható nyilvános pályázati rendszerben, amelyekről új tudományos törvényszerűségek felismerése, ismeretek, módszerek, eljárások kidolgozása várható. Az OTKA előirányzata felhasználható az ilyen tudományos eredmények létrejöttét elősegítő infrastruktúra-fejlesztésre is.

1.4 Az OTKA előirányzatával kapcsolatban a fejezetet irányító szerv jogait a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: Akadémia) elnöke gyakorolja, kivéve azokat a jogokat, amelyeket az Országgyűlés vagy a Kormány magának tart fenn.

1.5 Az OTKA bevételi forrásai:

- a. a központi költségvetésről szóló törvényben évente címzetten megállapított támogatási előirányzat;
- b. bel- és külföldi jogi és természetes személyek befizetései, hozzájárulásai és belföldiek visszafizetései.

1.6 A központi költségvetési támogatás rendelkezésre bocsátását – a forrásra vonatkozó szabályozásnak megfelelően – finanszírozási terv rögzíti.

1.7 Az OTKA javára vállalt befizetések a Ptk. 593–596.§-ai alapján közérdekű kötelezettségvállalásnak minősülnek.

2. Az OTKA szervezete (melléklet)

2.1 Az OTKA Bizottság

2.1.1 Az OTKA vezető testülete az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok Bizottsága (a továbbiakban: OTKA Bizottság), amely elnökből, két alelnökből és 15 tagból áll. Az egyik alelnök személyére a Magyar Rektori Konferencia, valamint a Művészeti Egyetemek Rektori Széke együttesen, a másikra a Magyar Tudományos Akadémia elnöke tesz javaslatot.

2.1.2 Az elnököt és az alelnököket hároméves időtartamra – az Akadémia elnöke és az oktatásért felelős miniszter közös javaslatára – a miniszterelnök bízta meg. A megbízatás egy alkalommal, újabb hároméves időtartamra meghosszabbítható.

2.1.3 Az OTKA Bizottság tagjai:

- a. az oktatásért felelős miniszter és az egészségügyért felelős miniszter által – az agrárpolitikáért felelős miniszter és a környezetvédelemért felelős miniszter, a gazdaságpolitikáért felelős miniszter és a kutatás-fejlesztésért és technológiai innovációért felelős miniszter egyetértésével – javasolt öt szakértő;
- b. az Akadémia elnöke által javasolt két szakértő;
- c. a közgyűjtemények igazgatói által javasolt egy szakértő;
- d. a felsőoktatási konferenciák által javasolt három szakértő;
- e. a Nemzeti Innovációs Hivatal elnöke által javasolt egy szakértő;
- f. a három tudományterületi kollégium elnöke.

2.1.4 Az OTKA Bizottság tagjait – a tudományterületi kollégiumok elnökeinek kivételével – a miniszterelnök bízta meg hároméves időtartamra. A megbízatás egy alkalommal, újabb hároméves időtartamra meghosszabbítható. Az OTKA Bizottság nem kormánytisztviselői jogviszonyban álló tagjai nem lehetnek egyidejűleg más, központi költségvetésből finanszírozott tudománytámogató program vezető testületének tagjai. Az OTKA Bizottságba a 2.1.3 a) pont szerint felkért kormánytisztviselők tisztsége, kormánytisztviselői jogviszonyuk megszűnése esetén megszűnik. Erről a munkáltatói jogkör gyakorlója köteles az OTKA Bizottság elnökét tájékoztatni.

2.1.5 Az OTKA Bizottság tagjai nem helyettesíthetők.

2.2 A tudományterületi kollégiumok

2.2.1 Az OTKA Bizottság keretében három tudományterületi kollégium (a továbbiakban: kollégium) működik: Társadalom- és Bölcsészettudományi Kollégium, Műszaki és Természettudományi Kollégium, Élettudományi Kollégium.

2.2.2 A tudományterületi kollégiumok elnökeit az OTKA Bizottság titkos szavazással kialakított javaslata alapján a Bizottság elnöke kéri fel három évre. A kollégiumok elnökeinek megbízatása egy alkalommal, újabb hároméves időtartamra meghosszabbítható.

2.2.3 A tudományterületi kollégiumok tagjait az OTKA Bizottság titkos szavazással kialakított javaslata alapján a Bizottság elnöke kéri fel három évre. A kollégium tagjainak megbízatása nem hosszabbítható meg. A tudományterületi kollégiumok tagjaira a 3.1.2 g) pontban megjelöltek, valamint az Akadémia tudományos osztályain túlmenően, az OTKA-hoz az utolsó négy évben pályázatot benyújtó kutatók tesznek a zsűrik szerinti szakterületükről – név nélküli szavazással – az OTKA elektronikus rendszerén keresztül javaslatot az OTKA Bizottság számára. A tudományterületi kollégiumok tagjainak száma kollégiumonként maximum 20 fő lehet. A kollégiumok tagjainak névsora az OTKA honlapján megjelenik. A kollégiumi tagság egyszer, maximum egy évre szüneteltethető.

2.2.3.1 Az OTKA Bizottság titkos szavazással kialakított javaslata alapján a Bizottság elnöke a megbízatásuk alól felmentheti a kollégiumok azon tagjait, akik az OTKA munkájában több mint 6 hónapig nem vesznek részt.

2.2.3.2 Az OTKA Bizottság elnöke a hiányzó szakterületről – legfeljebb egy éves időtartamra – helyettesítő tagot kérhet fel. A helyettesítő kollégiumi tag szavazati jogot kap.

2.2.4 A kollégiumok adminisztrációs feladatait kollégiumi titkárok látják el. A kollégium ülésén a titkár rendszeresen részt vesz, de nem rendelkezik szavazati joggal.

2.3. Az Operatív Bizottság

2.3.1 Az OTKA Bizottság keretében, az üléseinek előkészítése érdekében és a gyakori teendők összehangolt elvégzésének biztosítása érdekében Operatív Bizottság működik, amelyik rendszeresen ülésezik. Az Operatív Bizottság tagjai az OTKA Bizottság elnöke, alelnökei, a tudományterületi kollégiumok elnökei és az OTKA Iroda igazgatója. Az Operatív Bizottság üléseire szakértők is meghívhatók.

2.3.2 Az Operatív Bizottság üléseit az OTKA Bizottság elnöke, vagy az általa megbízott alelnök vezeti.

2.3.3 Az Operatív Bizottság a döntését szótöbbséggel hozza. Az Operatív Bizottság döntéseiről az OTKA Bizottság tagjait az OTKA Bizottság ülésén tájékoztatni kell.

2.4. A Szakmai zsűrik

2.4.1 A kollégiumok irányítása alatt működnek az egyes tudományágakat, tudománycsoportokat képviselő szakmai zsűrik (a továbbiakban: zsűrik).

2.4.2 A zsűrik elnökeit a kollégiumok tagjai javaslata alapján, a zsűrik tagjait – a zsűrielnök és a kollégium javaslata alapján – a kollégiumok elnökei kérik fel, három évre. A zsűrielnökök és a zsűritagok megbízatása egy évvel meghosszabbítható. A zsűri elnökének és tagjának megbízatása kérésükre egyszer egy évre szüneteltethető. A zsűrik működésében a rotáció elve érvényesül, tagjaik mintegy egyharmada évente cserélődik. A zsűrik tagjainak névsora az OTKA honlapján megjelenik.

2.4.2.1 Az illetékes kollégium elnöke a megbízatás alól felmentheti a zsűrik elnökei, illetve tagjai közül azokat, akik az OTKA munkájában több mint 6 hónapig nem vesznek részt.

2.4.2.2 A kollégium elnöke a hiányzó szakterületről – legfeljebb egy éves időtartamra – helyettesítő tagot kérhet fel. A helyettesítő zsűri tag szavazati jogot kap.

2.4.3 A zsűrik adminisztratív munkáját a zsűrielnök által felkért titkárok végzik.

2.5 Az OTKA Iroda

2.5.1 Az OTKA működésével kapcsolatos technikai, pénzügyi, szervezési és adminisztratív feladatokat az OTKA Iroda (a továbbiakban: Iroda) látja el.

2.5.2 Az Iroda önálló jogi személyiségű, önállóan működő és gazdálkodó, központi költségvetési szerv, felügyeletét az Akadémia elnöke látja el.

2.5.3 Az OTKA Bizottság elnöke irányítja az OTKA Iroda működését, az Iroda vezetője (igazgató) tekintetében gyakorolja a munkáltatói jogokat. Az Iroda alkalmazottai tekintetében a munkáltatói jogokat – átruházott hatáskörben – az Iroda igazgatója gyakorolja. Az OTKA Iroda dolgozói közalkalmazotti jogviszonyban vannak.

2.5.4 Az Iroda működési kiadásai – ideértve a pályázatokat véleményező szakértők tiszteletdíját is – az OTKA előirányzatát terhelik.

2.6 Az Eljárási és Etikai Bizottság

2.6.1 Az Eljárási és Etikai Bizottság állást foglal az OTKA működése során felmerült eljárási és etikai kérdésekben.

2.6.2 Az Eljárási és Etikai Bizottság az OTKA Bizottság elnöke javaslatára, az OTKA Bizottság döntése alapján alakul meg. Az Eljárási és Etikai Bizottság elnöke az OTKA Bizottság vagy a tudományterületi kollégium jogász végzettségű tagjai közül kerül ki; őt és a Bizottság tagjait az OTKA Bizottság választja meg. Az Eljárási és Etikai Bizottság létszáma minimálisan három fő.

2.6.3 Az Eljárási és Etikai Bizottság tagjainak megbízatása egy-egy adott ügyre vonatkozik. Aki az adott ügyben bármilyen formában érintett – intézkedésre jogosult vagy meghallgatása szükséges, illetőleg akitől az ügy tárgyilagosa megítélése egyéb okokból nem várható (elfoglaltság) – az nem lehet tagja az Eljárási és Etikai Bizottságnak.

2.6.4 Az OTKA Eljárási és Etikai Bizottsága az MTA Tudományetikai Kódexe és az OTKA sajátosságait tartalmazó OTKA Etikai Kódex alapján jár el. Tudományetikai ügyekben az OTKA az MTA Etikai Bizottságának véleményét is kikérheti.

3. A feladatkörök

3.1 OTKA Bizottság

3.1.1 Az OTKA Bizottság elnökének feladatai:

- a. javaslatot tesz az OTKA Bizottság számára a pénzügyi források fő jogcímei szerinti felosztására;
- b. évente beszámol az OTKA működéséről a Kormánynak;
- c. az Akadémia elnökének országgyűlési beszámolójához az OTKA támogatásával elért kiemelkedő tudományos eredményekről és tudományos infrastruktúra-fejlesztésekről összefoglalót készít, amelyet jóváhagyásra terjeszt az OTKA Bizottság elé;
- d. képviseli az OTKA-t, e jogkörét – esetenként vagy az ügyek meghatározott csoportjára nézve – az alelnökökre, illetve a Bizottság egyes tagjaira ruházhatja át;
- e. gondoskodik az OTKA Szervezeti és Működési Szabályzatának elkészítéséről, aktualizálásáról, amelyet jóváhagyás céljából az OTKA Bizottság elé terjeszt, és egyetértés céljából megküld a Kormány részére;
- f. javaslatot tesz az OTKA Bizottság számára az OTKA működését részleteiben szabályozó Pályázatkezelési Ügyrendre (továbbiakban: Ügyrend);

- g. az OTKA Bizottság döntése alapján felkéri és megbízza a tudományterületi kollégiumok elnökeit és tagjait;
- h. irányítja az OTKA Iroda működését, az Iroda vezetője (igazgató) tekintetében gyakorolja a munkáltatói jogokat, az Iroda alkalmazottai tekintetében a munkáltatói jogokat az OTKA Iroda igazgatójára ruházza át;
- i. a költségvetési támogatás finanszírozási ütemének figyelembevételével jóváhagyja a kutatási támogatások éves finanszírozási tervét;
- j. ellenőrzi az OTKA pénzeszközeinek felhasználását;
- k. az OTKA Bizottság döntése alapján meghirdeti a pályázatokat;
- l. az Iroda igazgatója által benyújtott, az Iroda tevékenységére vonatkozó Szervezeti és Működési Szabályzatot – az Akadémia elnökének egyetértésével – hagyja jóvá;
- m. jóváhagyja az Iroda éves költségvetését és annak végrehajtásáról készített éves beszámolót;
- n. a pályázat nyertesével és a kutatás feltételeit biztosító kutatóhellyel történő szerződéskötési feladatát az OTKA Iroda igazgatójára ruházza át.

3.1.2 Az OTKA Bizottság feladatai:

- a. az elnök javaslata alapján dönt a pénzügyi források fő jogcíme szerinti felosztásáról;
- b. meghatározza a kiemelt kutatási területeket és felhasználási célokat;
- c. javaslatot tesz a Kormánynak az OTKA költségvetési támogatási összegére;
- d. a tudományterületi kollégiumok javaslata alapján dönt a benyújtott pályázatok támogatásáról és azok előirányzati bontásáról, egyeztetve a kapcsolódó rendeltetésű fejezeti kezelésű előirányzatok és elkülönített állami pénzalapok előirányzatai felhasználásával;
- e. a tudományterületi kollégiumok tagjainak pályázatait – a kollégiumok elnökeinek előterjesztése alapján – elbírálja;
- f. elfogadja az éves költségvetési tervet és beszámolót;
- g. a tudományos kutatással foglalkozó tudományterületi szervezetek és közösségek, tudományos fokozattal rendelkező személyek ajánlásai alapján, titkos szavazással, javaslatot tesz az elnöknek a tudományterületi kollégiumok tagjaira;
- h. jóváhagyja, és nyilvánosságra hozza az OTKA Szervezeti és Működési Szabályzatát;
- i. jóváhagyja, és nyilvánosságra hozza az OTKA működésének részleteit szabályozó Ügyrendet;
- j. jóváhagyja az OTKA elnöke által az Akadémia elnökének országgyűlési beszámolójához az OTKA támogatásával elért kiemelkedő tudományos eredményekről és tudományos infrastruktúra-fejlesztésekről készített összefoglalót;
- k. dönt a tudományterületi kollégiumok között felosztható keretekről;
- l. meghatározza az OTKA Bizottság belső működési rendjét;
- m. a kollégiumok javaslatainak a figyelembevételével meghatározza a pályázati és bírálati eljárást;
- n. jóváhagyja az esedékes pályázatok meghirdetését;
- o. jóváhagyja a pályázókkal kötendő szerződések tervezetét;
- p. dönt a kutatási rész- és zárójelentések értékelési eljárásáról;
- q. rendelkezik a pályázati döntések és az elért kutatási eredmények nyilvánosságra hozataláról;
- r. döntést hoz a kollégiumok által beterjesztett kérdésekben.

3.1.3 Az OTKA Bizottság működése:

- a. az OTKA Bizottság szükség szerint, de évente legalább négyszer ülésezik;
- b. a Bizottság minden tagja szavazati joggal rendelkezik;

- c. a Bizottság tagjai nem helyettesíthetők;
- d. a Bizottság határozatképes, ha kinevezett tagjai közül több mint 50% jelen van;
- e. a Bizottság szavazattöbbséggel dönt, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt;
- f. a Bizottság speciális szakmai feladatokra, egyes bírálatokra külön szakértőket kérhet fel, hívhat meg ülésére, akik nem rendelkeznek szavazati joggal;
- g. indokolt esetben a pályázatok bírálatának lebonyolítását – a kollégiumok javaslata alapján – külön ad hoc Bizottság bevonásával végzi;
- h. a bizottsági ülések állandó meghívottja a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság képviselője és az OTKA Iroda igazgatója;
- i. a Bizottság üléséről emlékeztető készül, amelyet a tagokon kívül az állandó meghívottak is megkapnak;
- j. a Bizottság ülésein megvitatandó anyagokat, a meghívóval együtt a tagok az ülés előtt legalább tíz nappal megkapják;
- k. a Bizottság tagjai az ülés előtt kiküldött és/vagy az elektronikus rendszerben hozzáférhető háttér anyagok birtokában az OTKA Bizottság elnökének, előzetesen írásban is benyújthatják észrevételeiket.

3.1.4 Az OTKA Bizottság ügyrendje

Az OTKA Bizottság részletes feladatairól és működéséről az OTKA Bizottság Ügyrendje rendelkezik.

3.2 Tudományterületi kollégiumok

3.2.1 A kollégium feladata:

- a. a kollégium javaslatot tesz az OTKA Bizottság számára a kiemelten támogatandó tudományterületekre, a nagy összegű pályázatok támogatási arányára;
- b. javaslatot tesz a rendelkezésre álló keretnek az egyes zsűrik közötti felosztásáról;
- c. koordinálja a zsűrik működését, ellenőrzi bírálati munkájukat;
- d. összesíti a zsűrik által tett javaslatokat a kollégiumi ülésre;
- e. a zsűrik által beterjesztett rangsor alapján, a rendelkezésre álló keret és az OTKA Bizottság által meghatározott tudományos kutatási irányok figyelembevételével javaslatot tesz az OTKA Bizottság részére a pályázatok támogatására;
- f. a zsűrielnökök pályázatait szakértői javaslat alapján elbírálja;
- g. az interdiszciplináris pályázatok elbírálási rendjére javaslatot készít;
- h. javaslatot tesz a pályázati és bírálati eljárásra, a pályáztatás ügyrendjére;
- i. folyamatosan ellenőrzi és véleményezi a pályázati eljárás fontos részleteit: a pályázati eljárást, bírálati szempontokat, a zsűrik értékelési szempontjait;
- j. ellenőrzi a kutatási szerződések, rész- és zárójelentésének ellenőrzési, értékelési mechanizmusát;
- k. kialakítja a kollégium belső működési rendjét;
- l. javaslatot tesz a kollégium elnökének a zsűrik kialakítására, elnökeire és tagjaira, a zsűrik számának a meghatározására;
- m. a kollégium elnöke felkéri a zsűrik elnökeit és tagjait;
- n. a kollégium véleményezi az OTKA Szervezeti és Működési Szabályzatának tervezetét;
- o. véleményezi az OTKA pályázati ügyrendjének tervezetét;
- p. indokolt esetben a pályázatok bírálatára külön szakbizottságot hozhat létre.

3.2.2 A kollégiumok működése

A tudományterületi kollégiumok részletes feladatairól és működéséről a Tudományterületi Kollégiumok Ügyrendje rendelkezik.

3.3 Szakmai zsűrik

3.3.1 A zsűri feladata:

- a. a zsűri tagjai javaslatot tesznek a beérkezett pályázatok véleményeztetésére hazai és külföldi szakértők kijelölésével;
- b. a zsűri elnöke kéri fel a szakértőket a pályázatok véleményeztetésére, a szakértők neve titkosságának biztosítása mellett;
- c. a zsűri a szakértők értékelő pontszáma és véleménye, valamint a zsűri értékelése alapján a beérkezett pályázatokat rangsorolja, támogatási javaslatot készít a kollégium részére;
- d. a kutatási szerződések munkatervét jóváhagyja;
- e. a kutatók által betervezett kérések, vitás esetek eldöntésére – a kollégium felé – javaslatot készít;
- f. a részjelentéseket szakmailag ellenőrzi, és a zárójelentések külső szakértővel történő értékelését elvégezteti;
- g. a szakértői vélemények figyelembevételével a kutatási eredményeket minősíti;
- h. az egyes kutatásokat figyelemmel kíséri, a lezárult kutatások zárójelentéseit értékeli, a pályázati ciklus tapasztalatairól beszámolót készít a kollégium részére.

3.3.3 A zsűrik működése

A zsűrik részletes feladatairól és működéséről a Zsűri és Eseti Bizottsági Ülések Ügyrendje rendelkezik.

3.4 OTKA Iroda

3.4.1 Az OTKA Iroda feladatai:

- a. a pályázatok meghirdetése, fogadása, formai ellenőrzése, nyilvántartásba vétele;
- b. pályázatok elbírálásával kapcsolatos adminisztratív feladatok, listakészítés, döntés-előkészítés;
- c. pályázók kiértékelése, szerződéskötés lebonyolítása, ügyviteli feladatok ellátása;
- d. szerződések támogatási összegének kutatóhelyre való utalása vagy előirányzatának átadása;
- e. éves- és zárójelentések pénzügyi ellenőrzése és a zsűrik, szakértők részére szakmai ellenőrzésre, illetve értékelésre való kiküldése;
- f. az OTKA Bizottság döntéseinek végrehajtása;
- g. az OTKA Programok és Iroda költségvetési tervének elkészítése;
- h. az OTKA Programok éves finanszírozási tervének elkészítése;
- i. az OTKA Programok és Iroda költségvetési beszámolóinak elkészítése;
- j. kapcsolattartás a hazai és külföldi kutatást támogató alapokkal, testületekkel;
- k. az Iroda feladatainak ellátásával kapcsolatos szerződések megkötése külső szervezetekkel;
- l. megbízási szerződések kiküldése, megbízási díjak kifizetése;
- m. a pályázatok, szerződések vezető kutatóival történő levelezés, tanácsadás;
- n. szolgáltatások (bizottsági ülésekre terem, nyomdai kapacitás, postai szolgáltatás) biztosítása;
- o. pályázati űrlapok, szerződés-, rész- és zárójelentés nyomtatványok folyamatos aktualizálása;
- p. az OTKA elektronikus pályázatkezelő rendszerének (EPR) folyamatos fejlesztése, karbantartása;
- q. az OTKA informatikai rendszereinek üzemeltetése;

- r. az OTKA honlapjának kezelése, nyilvános adatainak közzététele.

3.4.2 Az Iroda működési rendje

Az Iroda működését az OTKA Bizottság elnöke által – az Akadémia elnökének egyetértésével – jóváhagyott, az Irodára külön elkészített Szervezeti és Működési Szabályzat szabályozza.

3.5 Eljárási és Etikai Bizottság

3.5.1 Eljárási illetve etikai vétség, ha az OTKA eljárásaiban részt vevő személy

- a. nem tartja be az SZMSZ, az Ügyrend, a véleményezési elvek, belső szabályzatok előírásait;
- b. összeférhetetlenség, érintettség fennállásáról elmulasztja tájékoztatni az OTKA illetékesét, és részt vesz eljárásban, véleményt nyilvánít, szavaz, vagy más formában részt vesz/jelen van olyan ügyben, amelyben érintettsége fennáll;
- c. OTKA-ban betöltött feladatkörét személyes, vagy intézményi anyagi haszon vagy előny szerzésére használja;
- d. az OTKA eljárásában szereplő ügyről információt ad külső személynek vagy szervezetnek, mielőtt az OTKA Bizottság hivatalos állásfoglalását nyilvánosságra hozza, vagy ha egy ügyben nem-nyilvános, döntés-előkészítő anyagra vonatkozó információt ad külső személynek az állásfoglalás vagy döntés nyilvánosságra hozatala után;
- e. az OTKA eljárásában tudomására jutott ismeret szellemi tulajdonjogát megsérti;
- f. eljárási illetve etikai vétségnek tekintendők az MTA illetve az OTKA Etikai Kódexében megfogalmazott további esetek is.

3.5.2 Az Eljárási és Etikai Bizottság működése

Az Eljárási és Etikai Bizottság részletes feladatairól és működéséről az Eljárási és Etikai Bizottság Ügyrendje rendelkezik.

4. A pályázatok

4.1 Az OTKA által nyújtott támogatás odaítélése nyilvános pályázati rendszerben történik.

4.2 A pályázati eljárást a kollégiumok javaslatainak figyelembevételével az OTKA Bizottság határozza meg. A pályázatokat – az OTKA Bizottság javaslata alapján – a Bizottság elnöke hirdeti meg. A pályázati felhívások és útmutatók az OTKA honlapján megtalálhatók.

4.3 Pályázni a meghirdetett határidőig, a pályázati felhívásban és útmutatóban megadott módon lehet, az OTKA elektronikus pályázatkezelő rendszerén (a továbbiakban: EPR) keresztül.

4.4 A pályázaton egyének, kutató kollektívák, intézmények vehetnek részt. Az OTKA Bizottság tesz javaslatot az elnöknek az aktuális pályázati felhívás pályázóinak körére és a pályázat típusára.

4.5 Kutatási pályázatot tudományos fokozattal, illetve kivételes tudományos eredménnyel rendelkező személy nyújthat be. Ifjúsági kutatási pályázatot nyújthatnak be ígéretes kutatási elképzeléssel jelentkező, tudományos fokozattal rendelkező fiatal kutatók.

4.6 Az OTKA Bizottság tagjai nem vehetnek részt olyan OTKA-támogatást igénylő pályázatban, amelyet megbízatásuk alatt nyújtanak be.

4.7 Egy témapályázatra az OTKA-támogatás a pályázat jellegére tekintettel az OTKA Bizottság döntésének megfelelően legfeljebb négy évre, amennyiben a pályázatban foglaltak megvalósítása hosszabb időt igényel öt évre vehető igénybe.

4.8 Az OTKA előirányzatából

- a. tudományos kutatási témákkal kapcsolatos folyó ráfordítások fedezetére;
- b. nemzetközi tudományos kutatásban való részvételre;
- c. ösztöndíjra (teljes munkaidejű munkajogi jogviszonyra – különös tekintettel a fiatal kutatók tudományos tevékenységének elősegítésére);
- d. publikálási támogatásra;
- e. a tudományos kutatáshoz – témapályázat, infrastrukturális fejlesztés keretében – szükséges műszerek, berendezések és más eszközök beszerzésére

teljesíthetők személyi kiadások és járulékaik, valamint dologi és felhalmozási kiadások.

4.9 Az OTKA előirányzata nem fordítható építési beruházásra, felújításra, ingatlan vásárlására. A pályázati támogatás nyereségre fedezetet nem tartalmazhat.

4.10 Az OTKA Bizottság a tárgyévet követő első évre a tárgyévben rendelkezésre álló költségvetési előirányzat 90%-áig, a második évre 70%-áig, a harmadik évre 40%-áig, azon túl legfeljebb 20%-áig vállalhat kötelezettséget, beleszámítva az előző években vállaltakat.

5. A támogatás odaítélése, az elbírálás menete, panaszok kezelése

5.1 A pályázatok elbírálásának menetét az OTKA Bizottság a Pályázati Ügyrendben szabályozza. A pályázatok elbírálásának főbb szempontjai: a kutatási téma alapkutatás jellege; tudományos jelentősége; a várható eredmények; a kutatás személyi feltételei; a pályázók várható eredményessége; a kutatás megvalósíthatósága; a kért támogatás pénzügyi realitása; a pályázati munkaterv, a kutatói időráfordítás és a költségterv viszonya; az eddigi tudományos eredmények (publikációk, hivatkozások), korábban lezárult OTKA kutatás alapján vagy más pályázati rendszerben elért tudományos eredmények és azok hasznosulása.

5.2 A tudományterületi kollégiumok tagjainak pályázatait – a kollégiumok elnökeinek előterjesztése alapján – az OTKA Bizottság, a zsűrielnökök pályázatait az illetékes tudományterületi kollégium bírálja el. A bírálati folyamatban nem vehet részt, és nem szavazhat az, aki az adott pályázatban érdekelt, vagy egyéb okból elfoglalt.

5.2.1 A döntéshozatalban való részvétellel összeférhetetlen, ha az eljárásban részt vevő személy és a pályázó

- a. között az elmúlt 5 évben munkahelyi vezetői vagy munkahelyi beosztotti kapcsolatban volt, vagy azonos munkahelyen (tanszék, kutatócsoport) dolgoznak;
- b. közeli hozzátartozói kapcsolatban van, vagy volt;
- c. ha a személyek között PhD hallgató-témavezető kapcsolat volt (bármikor);
- d. közös tudományos publikáció/k szerzői volt/ak az elmúlt 5 évben; illetve
- e. ha az eljárásban részt vevő személytől az ügy tárgyilagos megítélése egyéb okból nem várható.

5.2.2 Az OTKA Összeférhetetlenségi Szabályzata az OTKA Bizottság, a tudományterületi kollégiumok, az OTKA szakmai zsűrik, az állandó és eseti bizottságok, minden pályázati döntést előkészítő és rangsoroló bizottság (továbbiakban együttesen bizottság) tagjaira kötelező érvényű.

5.3 A beérkező pályázatokat az OTKA Iroda iktatja, formailag ellenőrzi, számítógépes nyilvántartásába felvezeti, és a kollégium elnöke beosztja az illetékes zsűrihez. Az egyes zsűrik között átirányított pályázatok esetében a kollégium elnöke jelöli ki az illetékes zsűrit.

5.4 A beérkező pályázatokat az OTKA tudományterületi kollégiumain belül működő zsűrik által felkért magyar és külföldi szakértők véleményezik szakmai és költségtervezési szempontból. A vélemények és pontszámok alapján a zsűrik értékelik és rangsorolják a pályázatokat, és javaslatot tesznek a támogatásukra.

5.5 A szakmai zsűrik észrevételei alapján, az OTKA Bizottság által meghatározott kiemelt tudományos kutatási irányok figyelembevételével, a tudományterületi kollégiumok javaslatot tesznek az OTKA Bizottságnak a pályázatok támogatására a költségterv fő tételei szerinti előirányzati bontásban. A döntést az OTKA Bizottság hozza meg.

5.6 A pályázókat az OTKA Iroda az OTKA Bizottság döntéséről, annak meghozatalát követő 30 napon belül értesíti. A nyertes pályázatok és a pályázatok támogatási összegének listája az OTKA Bizottság honlapján nyilvános.

5.7 Az OTKA Bizottság támogatási döntésével szemben panaszra csak eljárási szabály megsértése esetén van lehetőség. Érdemi szakmai, tudományos szempontokra, tudományos véleményre alapozott jogorvoslatnak nincs helye.

5.7.1 Az eljárással kapcsolatos panaszt az OTKA Bizottság elnökének írt levélben kell közölni. Az OTKA Bizottság elnöke intézkedik a panasz kivizsgálásáról, és a vizsgálat eredményét az OTKA Bizottság elé terjeszti. Ha az eljárási szabálysértés hatással volt, vagy hatással lehet az eljárás eredményére, az érdemi döntésre, akkor a panasznak helyt kell adni. Az OTKA Bizottság elnöke a kivizsgálás eredményéről a panasz előterjesztőjét írásban értesíti.

5.8. Pályázatokkal/projektekkel kapcsolatos panaszok kezeléséről külön eljárásrend rendelkezik.

6. Szerződéskötés

6.1 Az OTKA Bizottság elnöke nevében, átruházott hatáskörben, az OTKA Iroda igazgatója köt szerződést a pályázat nyertesével (a továbbiakban: vezető kutató) és a kutatás feltételeit biztosító kutatóhellyel, az OTKA Bizottság által jóváhagyott szerződés szöveggel.

6.1.1 A szerződéskötéssel egyidejűleg az OTKA a pályázat főbb adatait a jogszabályban előírt pályázat nyilvántartó rendszerekhez továbbítja.

6.2 Az OTKA-ból nyújtott kutatási támogatás összegét kincstári körbe tartozó kutatóhelynél annak előirányzatai között, egyéb kutatóhelynél annak bankszámláján kell – a vezető kutató rendelkezési jogának biztosításával – kezelni. A támogatás terhére fizetési és teljesítési kötelezettséget csak a vezető kutató vállalhat. A költségek – az általános (rezsi) költség kivételével – csak a vezető kutató írásos rendelkezése alapján számolhatók el.

6.3 Az infrastruktúra-fejlesztésre benyújtott pályázatok útján elnyert támogatások felhasználásának feltételeit az OTKA Bizottság elnöke nevében az OTKA Iroda és a pályázat nyertese között létrejött szerződés tartalmazza.

6.4 A kutatási szerződéseknél

- a. a kutatóhely, illetve a pénzügyi szervezet a pályázatban megjelölt hazai intézmény, a vezető kutató munkahelye vagy bármelyik részt vevő kutató munkahelye lehet;
- b. a kutatóhely által felszámítható általános (rezi) költség százalékát az OTKA Bizottság határozza meg.

6.5 A kutatási szerződés a támogatási összegnek csak az első évre (kutatási szakaszra) eső részét biztosítja a szerződők részére. A további évekre a támogatás folyósításának feltétele a kutatók előző évi teljesítése, valamint az OTKA éves költségvetési támogatása. Az OTKA költségvetésének csökkenése esetén az éves kutatási támogatás csökkenthető. A kutatási támogatás csökkentése esetén a szerződő kutató(k) jogosultak a munkatervben vállalt feladatok arányos csökkentésére.

6.6 A szerződés időtartamán belül az eredetileg jóváhagyott támogatás maradványa a következő évre átvihető.

6.7 A kutatás során az OTKA-támogatásból beszerzett tárgyi eszközöket, készleteket a szerződés érvényességének időtartamára a kutatás feltételeit biztosító kutatóhely veszi eszköznyilvántartásába és szerepelteti éves mérlegében. A beszerzett eszközök a szerződés érvényességének időtartama alatt nem selejtezhetők, nem idegeníthetők el.

6.8 A szerződésben foglalt feltételek megváltozása esetén, valamint a szerződés lejártakor, illetve a támogatott kutatások meghiúsulása miatt a fel nem használt előirányzatokról, a beszerzett tárgyi eszközökkel és készletekkel való további rendelkezési jogról, a kutatási eredmények értékelésével összefüggésben az OTKA Bizottság elnöke dönt. A támogatási szerződés megszűnése esetén a támogatás összegének visszafizetése tárgyában az OTKA Bizottság elnöke – a kollégiumok elnökei előterjesztése alapján – dönt.

6.9 A szerződések munkatervének szakmai ellenőrzését a szakmai zsűrik végzik. A szerződések formai és pénzügyi ellenőrzését az OTKA Iroda végzi. Az Iroda csak szakmailag jóváhagyott és pénzügyileg, formailag kifogástalan szerződést fogadhat el.

6.10 Az OTKA támogatások felhasználási szabályait az OTKA kutatási szerződésekre vonatkozó Teljesítési Szabályzat tartalmazza, amely a kutatási szerződések elválaszthatatlan része.

7. Az OTKA támogatások előirányzata

7.1 Az OTKA Iroda a Költségvetési Törvényben az OTKA Programokra előirányzott támogatást az OTKA Bizottság által jóváhagyott finanszírozási terv alapján kérvényezi a felügyeletet ellátó szervén keresztül a központi költségvetésből.

7.2 Az OTKA Bizottság által jóváhagyott finanszírozási terv alapján az Iroda gondoskodik a támogatások kutatóhelyekre történő utalásáról, illetve előirányzatának átadásáról.

7.3 Az Iroda igazgatója az OTKA Bizottság döntése alapján megkötött érvényes szerződésekre, az OTKA Bizottság elnöke rendelkezésére eszközölhet kifizetéseket az OTKA Programok előirányzata terhére.

8. Az OTKA támogatások szakmai és pénzügyi ellenőrzése

8.1 A pályázat útján elnyert támogatás felhasználásáról, a kutatómunka előrehaladásáról [ide nem értve az infrastruktúra-fejlesztésekre elnyert támogatásokat] a vezető kutatónak a szerződésben előírt ütem szerint, de legalább évente be kell számolnia az OTKA-nak, amely – a zsűri szakértői véleménye alapján – dönt a beszámoló elfogadásáról és ennek megfelelően a támogatás további folyósításáról, szükség esetén módosításáról vagy megszüntetéséről. Az értékelés az első teljes kutatási év munkájának minősítésével kezdődik.

8.2 A kutatási pályázatok esetében az évenkénti ellenőrzés a kutatási szakaszokat követően, meghatározott időpontra beküldött részjelentés (pénzügyi és szakmai beszámoló) alapján történik.

8.3 Ha a kötelező éves beszámolót a vezető kutató nem küldi be határidőre, akkor ez a további támogatás felfüggesztésével jár. A vezető kutatónak az OTKA szerződésével kapcsolatosan elmaradt elszámolási vagy beszámolási kötelezettségének teljesítéséig az OTKA jogosult a vezető kutató és a társpályázók további OTKA szerződéseiben is a támogatási összeg visszatartására. Ha a szerződő kutatók a beszámolási kötelezettséget háromszor ismételt felszólításra nem teljesítik, akkor az OTKA a kutatási szerződést felbontja, és a szerződő kutatókat a támogatási összeg visszautalására kötelezheti.

8.4 A szakmai beszámoló ellenőrzése a zsűrik feladata. A beérkezett rész- és zárójelentéseket formailag és pénzügyileg az Iroda ellenőrzi. A hibás elszámolásokat korrekcióra visszaküldi a vezető kutatónak. Az Iroda csak a zsűri által szakmai szempontból elfogadott beszámoló és pénzügyileg helyes elszámolás esetén fogadhatja el a rész- és zárójelentést.

8.5 Az infrastruktúra-fejlesztésre benyújtott pályázatokra odaitélt előirányzatok felhasználását az OTKA Bizottság – a szerződésben rögzített időszakonként – értékeli.

8.6 Az OTKA Bizottság – a pályázati beszámolók rendszeres értékelése során kiemelt szempontként – értékeli az innovációra alkalmas pályázati eredményeket.

9. Zárójelentések értékelése

9.1 A kutatás (szerződés szerinti) befejezésekor, a tevékenység eredményességéről és az előirányzatok felhasználásáról a szerződő kutatók kötelesek zárójelentésüket elkészíteni.

9.2 Ha a szerződő kutatók elmulasztják a zárójelentést beküldeni, annak pótlásáig nem részesülhetnek OTKA támogatásból.

9.3 A zárójelentések szakmai értékelését a zsűrik – szakértők bevonásával – végzik. A zsűrik a szakértői vélemények alapján értékelik a kutatási jelentéseket, és javaslatot tesznek a kollégiumoknak a jelentések minősítésére.

9.4 A zárójelentések pénzügyi elszámolását az OTKA Iroda ellenőrzi.

9.4.1 Szabálytalan pénzfelhasználás, illetve a szerződő kutató/kutatóhely hibájából bekövetkező szerződésbontás esetén a kutatási támogatási összeget vissza kell fizetni (ld. 6.8 pont). A visszafizetendő összeget és annak kamatait az állami adóhatóság megkeresésére adók módjára hajtja be.

9.5 A zárójelentések értékelését az újabb pályázatok odaítélésénél figyelembe veszik a bíráló testületek.

9.6 A záró tanulmányok magyar és angol nyelvű összefoglalóit, a szakmai zárójelentést az OTKA Bizottság az OTKA honlapján közzéteszi.

9.7 A zárójelentések értékelésének összegzését az OTKA honlapján nyilvánosságra kell hozni.

Az OTKA szervezeti felépítése

